

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 5ης Ιουλίου 2006
σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 80 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾

Αφού ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ενιαία αγορά αεροπορικών υπηρεσιών θα πρέπει να λειτουργεί προς όφελος των πολιτών εν γένει. Συνεπώς, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, ανεξαρτήτως του εάν αυτή οφείλεται σε αναπηρία, στην ηλικία ή σε οποιονδήποτε άλλον παράγοντα, θα πρέπει να έχουν δυνατότητες αεροπορικής μετακίνησης συγκρίσιμες με τις δυνατότητες των άλλων πολιτών. Τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα έχουν το ίδιο δικαίωμα με τους άλλους πολίτες στην ελεύθερη κυκλοφορία, στην ελευθερία επιλογής και στο να μην αποτελούν αντικείμενο διακρίσεων. Αυτό ισχύει για τις εναέριες μεταφορές καθώς και τους άλλους τομείς της ζωής.
- (2) Τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα θα πρέπει, επομένως, να γίνονται δεκτά στις αερομεταφορές, η δε αναπηρία ή η αδυναμία τους αυτή δεν θα πρέπει να αποτελεί λόγο άρνησης της μεταφοράς τους, εξαιρουμένων των δικαιολογημένων λόγων ασφαλείας που ορίζει ο νόμος. Προτού αποδεχθούν κρατήσεις από άτομα με αναπηρία ή από άτομα με μειωμένη κινητικότητα, οι αερομεταφορείς, οι πράκτορές τους και οι ταξιδιωτικοί πράκτορες θα πρέπει να καταβάλλουν κάθε εύλογη προσπάθεια προκειμένου να διαπιστώσουν εάν υπάρχει δικαιολογημένος λόγος ασφαλείας που θα απέτρεπε την επιβίβαση των εν λόγω ατόμων στις πτήσεις αυτές.

⁽¹⁾ ΕΕ C 24 της 31.1.2006, σ. 12.

⁽²⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Ιουνίου 2006.

- (3) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει άλλα δικαιώματα επιβατών που έχουν θεσπισθεί με την κοινοτική νομοθεσία, και κυρίως με την οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις ⁽³⁾, και από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης ⁽⁴⁾. Οσάκις το ίδιο γεγονός γεννά το ίδιο δικαίωμα αποζημίωσης ή εκ νέου κράτησης στο πλαίσιο μιας εκ των νομοθετικών αυτών πράξεων και του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να επιτρέπεται στον δικαιούχο να ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα μόνον άπαξ, κατά τη διακριτική του ευχέρεια.

- (4) Για να έχουν τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα δυνατότητες αεροπορικής μετακίνησης συγκρίσιμες με τις δυνατότητες των άλλων πολιτών, θα πρέπει να τους παρέχεται η αναγκαία συνδρομή τόσο στους αερολιμένες όσο και μέσα στο αεροσκάφος, με τη διάθεση του αναγκαίου προσωπικού και τη χρήση του απαιτούμενου εξοπλισμού. Για λόγους κοινωνικής ένταξης, η συνδρομή αυτή θα πρέπει να παρέχεται χωρίς πρόσθετη χρηματική επιβάρυνση.

- (5) Η συνδρομή που παρέχεται σε αερολιμένες ευρισκόμενους στο έδαφος κράτους μέλους όπου ισχύει η συνθήκη θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να επιτρέψει στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα να μετακινούνται από το καθορισμένο σημείο άφιξής τους στον αερολιμένα προς το αεροσκάφος και από το αεροσκάφος προς το καθορισμένο σημείο της αναχώρησής τους από τον αερολιμένα, συμπεριλαμβανομένης της επιβίβασης και της αποβίβασής τους. Τα σημεία αυτά θα πρέπει να επισημαίνονται τουλάχιστον στις κύριες εισόδους των κτιρίων του αεροσταθμού, στους χώρους με θυρίδες ελέγχου των εισιτηρίων, στους σταθμούς τρένων, προαστιακών σιδηροδρόμων, μετρό και λεωφορείων, στους σταθμούς των ταξί και σε άλλα σημεία συναντήσεων, καθώς και στους χώρους στάθμευσης των αερολιμένων. Η συνδρομή θα πρέπει να είναι οργανωμένη έτσι ώστε να αποφεύγεται η διακοπή και η καθυστέρηση, ταυτόχρονα δε να εξασφαλίζονται υψηλά και ισοδύναμα πρότυπα σε όλη την Κοινότητα και βέλτιστη χρήση των πόρων, είτε πρόκειται για αερολιμένα είτε για αερομεταφορά.

⁽³⁾ ΕΕ L 158 της 23.6.1990, σ. 59.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1.

- (6) Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί, η ευθύνη για την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας συνδρομής στους αερολιμένες θα πρέπει να ανατεθεί σε κεντρικό φορέα. Δεδομένου ότι οι φορείς διαχείρισης των αερολιμένων διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην παροχή υπηρεσιών, η συνολική αυτή ευθύνη θα πρέπει να τους ανατεθεί.
- (7) Οι φορείς διαχείρισης των αερολιμένων μπορούν να παρέχουν οι ίδιοι τη συνδρομή στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα. Εναλλακτικώς, και έχοντας υπόψη το θετικό ρόλο που διαδραμάτισαν κατά το παρελθόν ορισμένοι συντελεστές και αερομεταφορείς, οι φορείς διαχείρισης μπορούν να αναθέτουν με σύμβαση σε τρίτους την παροχή αυτής της συνδρομής, υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής των σχετικών κανόνων του κοινοτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.
- (8) Η συνδρομή θα πρέπει να χρηματοδοτείται κατά τρόπο ώστε το βάρος να κατανέμεται δίκαια σε όλους τους επιβάτες που χρησιμοποιούν έναν αερολιμένα και να μην αποδαρύνεται η μεταφορά ατόμων με αναπηρία και ατόμων με μειωμένη κινητικότητα. Ο αποτελεσματικότερος τρόπος χρηματοδότησης φαίνεται να είναι η εισπραξη χρηματικής επιβάρυνσης από κάθε αεροπορική εταιρεία, ανάλογης προς τον αριθμό επιβατών που η εταιρεία μεταφέρει από και προς τον αερολιμένα.
- (9) Για να διασφαλισθεί, ειδικότερα, ότι οι χρηματικές επιβαρύνσεις που εισπράττονται από μια αεροπορική εταιρεία είναι σύμμετρες με τη συνδρομή που παρέχεται στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, και ότι δεν χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων του φορέα διαχείρισης, άλλων από τις δραστηριότητες που έχουν σχέση με την παροχή της εν λόγω συνδρομής, οι επιβαρύνσεις θα πρέπει να εγκρίνονται και να εφαρμόζονται με πλήρη διαφάνεια. Η οδηγία 96/67/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1996, για την πρόσβαση στην αγορά υπηρεσιών εδάφους στους αερολιμένες της Κοινότητας⁽¹⁾, και ιδίως οι διατάξεις για το διαχωρισμό των λογαριασμών, θα πρέπει να τυγχάνει εφαρμογής, εφόσον τούτο δεν αντίκειται στον παρόντα κανονισμό.
- (10) Κατά την οργάνωση της παροχής συνδρομής στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, καθώς και της κατάρτισης του προσωπικού τους, οι αερολιμένες και οι αερομεταφορείς θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον κώδικα συμπεριφοράς για τις υπηρεσίες εδάφους για άτομα με μειωμένη κινητικότητα της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας (ECAC), όπως ορίζεται στο έγγραφο αριθ. 30 μέρος I τμήμα 5 της ECAC και στα προσαρτώμενα παραρτήματα κατά το χρόνο υιοθέτησης του παρόντος κανονισμού.
- (11) Όταν αποφασίζουν το σχεδιασμό νέων αερολιμένων και τερματικών σταθμών, καθώς και σε περιπτώσεις εκτενών εργασιών ανακαίνισης, οι φορείς διαχείρισης των αερολιμένων θα πρέπει, κατά το δυνατόν, να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα. Παρομοίως, οι αερομεταφορείς θα πρέπει, κατά το δυνατόν, να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες αυτές όταν αποφασίζουν το σχεδιασμό νέων και προσφάτως ανακαινισμένων αεροσκαφών.
- (12) Η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών⁽²⁾, θα πρέπει να εφαρμόζεται αυστηρά προκειμένου να διασφαλίζεται ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα και να εξασφαλισθεί ότι η ζητούμενη πληροφορία χρησιμοποιείται μόνον για την τήρηση των υποχρεώσεων συνδρομής που προβλέπει ο παρών κανονισμός και δεν χρησιμοποιείται σε βάρος των επιβατών που ζητούν την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας.
- (13) Όλες οι ουσιώδεις πληροφορίες που παρέχονται στους επιβάτες που ταξιδεύουν αεροπορικώς θα πρέπει να παρέχονται σε εναλλακτικά μορφότυπα τα οποία θα είναι προσίτα στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, θα πρέπει δε να είναι διαθέσιμα τουλάχιστον στις ίδιες γλώσσες με τις πληροφορίες που διατίθενται στους άλλους επιβάτες.
- (14) Όταν αναπηρικά αμαξίδια, άλλος εξοπλισμός κινητικότητας ή συσκευές συνδρομής, χάνονται ή καταστρέφονται κατά την παροχή υπηρεσιών εδάφους ή κατά τη μεταφορά εντός του αεροσκάφους, ο επιβάτης στον οποίο ανήκει ο εξοπλισμός θα πρέπει να αποζημιώνεται, σύμφωνα με τους κανόνες του διεθνούς, κοινοτικού και εθνικού δικαίου.
- (15) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εποπτεύουν και να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό και να υποδεικνύουν κατάλληλο φορέα, ο οποίος θα αναλάβει το έργο επιβολής της εφαρμογής. Η εποπτεία δεν θα πρέπει να θίγει τα δικαιώματα ένδικης προστασίας των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα βάσει του εθνικού δικαίου.
- (16) Είναι σημαντικό ένα άτομο με αναπηρία ή ένα άτομο με μειωμένη κινητικότητα, το οποίο θεωρεί ότι παραβιάστηκε ο παρών κανονισμός, να είναι σε θέση να ενημερώνει για το ζήτημα αυτό τον φορέα διαχείρισης του αερολιμένα ή τον αρμόδιο αερομεταφορέα, αναλόγως της περίπτωσης. Αν το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα δεν λαμβάνει ικανοποίηση κατ' αυτόν τον τρόπο, θα πρέπει να μπορεί να προσφύγει στον φορέα ή τους φορείς που έχουν συσταθεί προς το σκοπό αυτό από το οικείο κράτος μέλος.
- (17) Οι καταγγελίες που αφορούν τη συνδρομή σε αερολιμένα απευθύνονται στον εθνικό φορέα ή τους εθνικούς φορείς που υποδεικνύει το κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται ο αερολιμένας, για την επιβολή της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Οι καταγγελίες που αφορούν τη συνδρομή από αερομεταφορέα θα πρέπει να απευθύνονται στον εθνικό φορέα ή τους εθνικούς φορείς που υποδεικνύει το κράτος μέλος το οποίο εξέδωσε την άδεια εκμετάλλευσης του αερομεταφορέα, για την επιβολή της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(1) ΕΕ L 272 της 25.10.1996, σ. 36. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

(2) ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003.

- (18) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κυρώσεις που θα επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης του παρόντος κανονισμού και να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι κυρώσεις αυτές, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνεται και η καταβολή αποζημίωσης στον ενδιαφερόμενο, θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
- (19) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ήτοι να εξασφαλισθούν υψηλά και ισοδύναμα επίπεδα προστασίας και συνδρομής στα κράτη μέλη και να διασφαλισθεί ότι οι οικονομικοί παράγοντες θα δρουν με εναρμονισμένους όρους στην ενιαία αγορά, δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη και μπορούν, συνεπώς, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών όρια.
- (20) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (21) Οι ρυθμίσεις περί στενότερης συνεργασίας όσον αφορά τη χρήση του αεροδρομίου του Γιβραλτάρ συμφωνήθηκαν στο Λονδίνο, στις 2 Δεκεμβρίου 1987, από το Βασίλειο της Ισπανίας και το Ηνωμένο Βασίλειο, στο πλαίσιο κοινής δήλωσης των υπουργών Εξωτερικών των δύο χωρών. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν έχουν τεθεί ακόμη σε ισχύ.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες για την προστασία και την παροχή συνδρομής στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα που ταξιδεύουν αεροπορικά, τόσο για να τα προστατεύσει κατά των διακρίσεων όσο και για να διασφαλίσει ότι λαμβάνουν συνδρομή.
 2. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία και για τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα που χρησιμοποιούν ή έχουν την πρόθεση να χρησιμοποιήσουν εμπορικές υπηρεσίες αεροπορικής μεταφοράς επιβατών, με αναχώρηση από, διέλευση από, ή άφιξη σε αερολιμένα, όταν ο αερολιμένας ευρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους όπου ισχύει η συνθήκη.
 3. Τα άρθρα 3, 4 και 10 έχουν επίσης εφαρμογή για τους επιβάτες που αναχωρούν από αερολιμένα ευρισκόμενο σε τρίτη χώρα με προορισμό αερολιμένα ευρισκόμενο στο έδαφος κράτους μέλους όπου ισχύει η συνθήκη, εφόσον την πτήση εκτελεί κοινοτικός αερομεταφορέας.
 4. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τα δικαιώματα των επιβατών που έχουν θεσπισθεί με την οδηγία 90/314/ΕΟΚ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 261/2004.
5. Κατά το μέτρο που οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού συγκρούονται με τις διατάξεις της οδηγίας 96/67/ΕΚ, υπερισχύει ο παρών κανονισμός.
 6. Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στον αερολιμένα του Γιβραλτάρ εννοείται ότι δεν θίγει τις αντίστοιχες νομικές θέσεις του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου σε ό, τι αφορά τη διαμάχη για την κυριαρχία επί του εδάφους στο οποίο ευρίσκεται ο αερολιμένας.
 7. Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στον αερολιμένα του Γιβραλτάρ αναστέλλεται μέχρις ότου τεθούν σε ισχύ οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στην κοινή δήλωση των υπουργών Εξωτερικών του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της 2ας Δεκεμβρίου 1987. Οι κυβερνήσεις της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου θα ενημερώσουν το Συμβούλιο για την εν λόγω ημερομηνία έναρξης ισχύος.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοείται ως:

- α) «άτομο με αναπηρία» ή «άτομο με μειωμένη κινητικότητα», οποιοδήποτε πρόσωπο, η κινητικότητα του οποίου είναι μειωμένη κατά τη χρήση των μεταφορικών μέσων, λόγω οποιασδήποτε σωματικής αναπηρίας (αισθητήριας ή κινητικής, μόνιμης ή προσωρινής), διανοητικής ανικανότητας ή αδυναμίας, ή λόγω οποιασδήποτε άλλης αιτίας ανικανότητας ή ηλικίας, και η κατάσταση του οποίου απαιτεί κατάλληλη προσοχή και προσαρμογή των προσφερόμενων σε όλους τους επιβάτες υπηρεσιών στις ιδιαίτερες ανάγκες του προσώπου αυτού·
- β) «αερομεταφορέας», κάθε επιχείρηση αεροπορικών μεταφορών με έγκυρη άδεια εκμετάλλευσής·
- γ) «πραγματικός αερομεταφορέας», ο αερομεταφορέας που εκτελεί ή σκοπεύει να εκτελέσει πτήση βάσει σύμβασης μεταφοράς με επιβάτη ή για λογαριασμό άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου το οποίο έχει σύμβαση μεταφοράς με τον επιβάτη αυτόν·
- δ) «κοινοτικός αερομεταφορέας», ο αερομεταφορέας που διαθέτει έγκυρη άδεια εκμετάλλευσής την οποία έχει χορηγήσει κράτος μέλος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1992, περί της εκδόσεως αδειών των αερομεταφορέων ⁽¹⁾·
- ε) «ταξιδιωτικός πράκτορας», εξαιρουμένου του αερομεταφορέα, ο διοργανωτής ή ο πωλητής υπό την έννοια του άρθρου 2 σημεία 2 και 3 της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ·
- στ) «φορέας διαχείρισης του αερολιμένα» ή «φορέας διαχείρισης», ο φορέας ο οποίος με βάση την εθνική νομοθεσία έχει κυρίως ως αποστολή τη διοίκηση και τη διαχείριση των αερολιμενικών υποδομών και το συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων των διαφόρων αερομεταφορέων που χρησιμοποιούν το συγκεκριμένο αερολιμένα ή σύστημα αερολιμενών·

(1) ΕΕ L 240 της 24.8.1992, σ. 1.

- ζ) «χρήστης αερολιμένα», κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπεύθυνο για την αεροπορική μεταφορά επιβατών από ή προς το συγκεκριμένο αερολιμένα·
- η) «επιτροπή χρηστών του αερολιμένα», η επιτροπή εκπροσώπησης των χρηστών του αερολιμένα ή των οργανώσεων εκπροσώπησης τους·
- θ) «κράτηση», η κατοχή από τον επιβάτη εισιτηρίου ή άλλου αποδεικτικού στοιχείου, το οποίο δείχνει ότι η κράτηση έχει γίνει δεκτή και καταγραφεί από τον αερομεταφορέα ή τον ταξιδιωτικό πράκτορα·
- ι) «αερολιμένας», κάθε χώρος διαρρυθμισμένος ειδικά για την προσγείωση, την απογείωση και τους ελιγμούς αεροσκαφών, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συναφών εγκαταστάσεων για τις ανάγκες της κίνησης και της εξυπηρέτησης των αεροσκαφών και των υπηρεσιών και των εγκαταστάσεων που υποβοηθούν τις εμπορικές αεροπορικές υπηρεσίες·
- ια) «χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων του αερολιμένα», ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων που ευρίσκεται εντός των ορίων του αερολιμένα ή υπό τον άμεσο έλεγχο του φορέα διαχείρισης ενός αερολιμένα, και ο οποίος εξυπηρετεί άμεσα τους επιβάτες που χρησιμοποιούν τον εν λόγω αερολιμένα·
- ιβ) «εμπορική υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς επιβατών», η υπηρεσία εναέριας μεταφοράς επιβατών η οποία παρέχεται από αερομεταφορέα, μέσω τακτικής ή μη τακτικής πτήσης παρεχόμενης στο ευρύ κοινό έναντι τιμήματος, είτε μόνη είτε στο πλαίσιο πακέτου.

Άρθρο 3

Πρόληψη άρνησης μεταφοράς

Οι αερομεταφορείς ή οι πράκτορές τους ή οι ταξιδιωτικοί πράκτορες δεν αρνούνται λόγω αναπηρίας ή μειωμένης κινητικότητας του επιβάτη:

- α) την αποδοχή κράτησης για πτήση που αναχωρεί από ή φτάνει σε αερολιμένα όπου ισχύει ο παρών κανονισμός·
- β) την επιβίβαση ατόμου με αναπηρία ή ατόμου με μειωμένη κινητικότητα στον αερολιμένα αυτόν, υπό τον όρο ότι ο ενδιαφερόμενος έχει έγκυρο εισιτήριο και κράτηση.

Άρθρο 4

Παρακλίσεις, ειδικοί όροι και πληροφόρηση

1. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 3, οι αερομεταφορείς ή οι πράκτορές τους ή οι ταξιδιωτικοί πράκτορες μπορούν να αρνούνται, για λόγους αναπηρίας ή μειωμένης κινητικότητας, την αποδοχή κράτησης ατόμου με αναπηρία ή ατόμου με μειωμένη κινητικότητα μόνον στις εξής περιπτώσεις:

- α) για να συμμορφωθούν προς τις ισχύουσες απαιτήσεις ασφαλείας που ορίζει το διεθνές, κοινοτικό ή εθνικό δικαίο, ή τις απαιτήσεις ασφαλείας που ορίζει η αρχή η οποία εξέδωσε το πιστοποιητικό του αερομεταφορέα προς το συγκεκριμένο αερομεταφορέα·

- β) εάν το μέγεθος του αεροσκάφους ή των θυρών του καθιστά φυσικώς αδύνατη την επιβίβαση ή μεταφορά του ατόμου με αναπηρία ή του ατόμου με μειωμένη κινητικότητα.

Σε περίπτωση άρνησης αποδοχής μιας κράτησης για τους λόγους που εκτίθενται στα στοιχεία α) ή β) του πρώτου εδαφίου, ο αερομεταφορέας, ο πράκτοράς του ή ο ταξιδιωτικός πράκτορας καταβάλλει εύλογες προσπάθειες να προσφέρει αποδεκτή εναλλακτική λύση στο εν λόγω άτομο.

Το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα, το οποίο δεν έγινε δεκτό προς επιβίβαση λόγω της αναπηρίας του ή της μειωμένης κινητικότητάς του, καθώς και το άτομο που το συνοδεύει σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, έχει το δικαίωμα να ζητήσει επιστροφή χρημάτων ή μεταφορά με άλλη πτήση, όπως ορίζει το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004. Το δικαίωμα της επιλογής πτήσης επιστροφής ή μεταφοράς με άλλη πτήση εξαρτάται από την τήρηση όλων των απαιτήσεων ασφαλείας.

2. Υπό τους ίδιους όρους με αυτούς που εκτίθενται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, ο αερομεταφορέας, ο πράκτοράς του ή ο ταξιδιωτικός πράκτορας μπορεί να απαιτήσει το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα να συνοδεύεται από άλλο πρόσωπο το οποίο δύναται να παρέχει τη συνδρομή που χρειάζεται το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα.

3. Ο αερομεταφορέας ή ο πράκτοράς του γνωστοποιεί, με προσιτό τρόπο και τουλάχιστον στις ίδιες γλώσσες που είναι διαθέσιμες στους άλλους επιβάτες, τους όρους ασφαλείας που ισχύουν για τη μεταφορά ατόμων με αναπηρία ή ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, καθώς και τους τυχόν περιορισμούς μεταφοράς τους ή εξοπλισμού μετακίνησής τους λόγω του μεγέθους του αεροσκάφους. Οι ταξιδιωτικοί πράκτορες γνωστοποιούν αμέσως, εφόσον τους ζητηθεί, τους εν λόγω όρους ασφαλείας και περιορισμούς για πτήσεις που περιλαμβάνουν τα οργανωμένα ταξίδια και οι οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις, τις οποίες οργανώνουν, πωλούν ή προσφέρουν προς πώληση.

4. Όταν ένας αερομεταφορέας ή ο πράκτοράς του ή ένας ταξιδιωτικός πράκτορας εφαρμόζει παρέκκλιση βάσει της παραγράφου 1 ή 2, ενημερώνει γραπτώς το ενδιαφερόμενο άτομο με αναπηρία ή άτομο με μειωμένη κινητικότητα για τους σχετικούς λόγους. Κατόπιν αιτήσεως, ο αερομεταφορέας ή ο πράκτοράς του ή ένας ταξιδιωτικός πράκτορας γνωστοποιεί τους λόγους αυτούς γραπτώς στα άτομα με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την υποβολή του αιτήματος.

Άρθρο 5

Καθορισμός σημείων άφιξης και αναχώρησης

1. Σε συνεργασία με τους χρήστες των αερολιμένων, μέσω της επιτροπής χρηστών του αερολιμένα όπου αυτή υφίσταται, και τις αντίστοιχες οργανώσεις που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα, ο φορέας διαχείρισης ενός αερολιμένου, αφού λάβει υπόψη τις τοπικές συνθήκες, καθορίζει σημεία άφιξης και αναχώρησης εντός των ορίων του αερολιμένου ή σε σημείο που ευρίσκεται υπό τον άμεσο έλεγχο του φορέα

διαχείρισης, τόσο εντός όσο και εκτός των κτιρίων του αεροσταθμού, στα οποία τα άτομα με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα μπορούν, με ευκολία, να ανακοινώνουν την άφιξή τους στον αερολιμένα και να ζητούν βοήθεια.

2. Τα σημεία άφιξης και αναχώρησης της παραγράφου 1 είναι σεσημασμένα ευκρινώς, παρέχουν δε βασικές πληροφορίες για τον αερολιμένα σε προσιτή μορφή.

Άρθρο 6

Διαβίβαση πληροφοριών

1. Οι αερομεταφορείς, οι πράκτορές τους ή οι ταξιδιωτικοί πράκτορες λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την παραλαβή, σε όλα τα σημεία πώλησης στο έδαφος κράτους μέλους όπου ισχύει η συνθήκη, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης από τηλεφώνου ή μέσω του διαδικτύου, κοινοποιήσεων από άτομα με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα για την ανάγκη συνδρομής.

2. Όταν ένας αερομεταφορέας, ο πράκτοράς του ή ταξιδιωτικός πράκτορας παραλαμβάνει κοινοποίηση για την ανάγκη συνδρομής, τουλάχιστον 48 ώρες πριν από τη δημοσιευμένη ώρα αναχώρησης της πτήσης, διαβιβάζει τη σχετική πληροφορία τουλάχιστον 36 ώρες πριν από τη δημοσιευμένη ώρα αναχώρησης της πτήσης:

- a) στους φορείς διαχείρισης των αερολιμένων αναχώρησης, άφιξης και ανταπόκρισης, και
- β) στον πραγματικό αερομεταφορέα της πτήσης, εφόσον η κράτηση δεν έχει γίνει στον εν λόγω αερομεταφορέα, εκτός αν τη στιγμή της κοινοποίησης δεν είναι γνωστή η ταυτότητα του πραγματικού αερομεταφορέα, περίπτωση κατά την οποία η πληροφορία διαβιβάζεται το συντομότερο δυνατόν.

3. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, πλην εκείνων της παραγράφου 2, ο αερομεταφορέας ή ο ταξιδιωτικός πράκτορας διαβιβάζουν την πληροφορία, το συντομότερο δυνατόν.

4. Το δυνατόν συντομότερο μετά την αναχώρηση της πτήσης, ο πραγματικός αερομεταφορέας της πτήσης ενημερώνει το φορέα διαχείρισης του αερολιμένα προορισμού, εφόσον ο αερολιμένας αυτός βρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους όπου ισχύει η συνθήκη, για τον αριθμό ατόμων με αναπηρία και ατόμων με μειωμένη κινητικότητα που χρειάζονται την παροχή της συνδρομής που καθορίζεται στο παράρτημα I και για τη φύση της εν λόγω συνδρομής.

Άρθρο 7

Δικαίωμα στην παροχή συνδρομής σε αερολιμένες

1. Όταν άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα αφικνείται σε αερολιμένα για διενέργεια αεροπορικού ταξιδιού, ο φορέας διαχείρισης του αερολιμένα είναι υπεύθυνος για την παροχή της συνδρομής που καθορίζεται στο παράρτημα I, έτσι ώστε ο ενδιαφερόμενος να πετάξει με την πτήση για την οποία έχει κράτηση, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν κοινοποιηθεί στον αντίστοιχο

αερομεταφορέα, τον αντιπρόσωπό του ή ταξιδιωτικό πράκτορα οι ιδιαίτερες ανάγκες για την παροχή συνδρομής στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον 48 ώρες πριν από τη δημοσιευμένη ώρα αναχώρησης της πτήσης. Η κοινοποίηση αυτή καλύπτει επίσης την πτήση επιστροφής, εφόσον οι πτήσεις αναχώρησης και επιστροφής έχουν συμφωνηθεί με τον ίδιο αερομεταφορέα.

2. Η συνδρομή σκύλου συνοδείας εξασφαλίζεται, όταν απαιτείται, υπό την προϋπόθεση ότι η κοινοποίησή της έχει γίνει στον αερομεταφορέα, τον πράκτορά του ή τον ταξιδιωτικό πράκτορα, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες εθνικές διατάξεις περί της μεταφοράς σκύλων συνοδείας επί του αεροσκάφους, εφόσον αυτές υπάρχουν.

3. Εφόσον δεν γίνει κοινοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο φορέας διαχείρισης καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια να παράσχει τη συνδρομή που καθορίζεται στο παράρτημα I, έτσι ώστε ο ενδιαφερόμενος να μπορέσει να πετάξει με την πτήση για την οποία έχει κράτηση.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται εφόσον:

- a) ο ενδιαφερόμενος παρουσιασθεί στον έλεγχο εισιτηρίων:
 - i) την προκαθορισμένη ώρα που έχει αναγραφεί (ακόμη και με ηλεκτρονικά μέσα) από τον αερομεταφορέα, τον πράκτορα, ή τον ταξιδιωτικό πράκτορα,
 - ii) εφόσον δεν καθορίζεται η ώρα, το αργότερο μια ώρα πριν από τη δημοσιευμένη ώρα αναχώρησης, ή
- β) ο ενδιαφερόμενος φθάσει σε σημείο εντός των ορίων του αερολιμένα καθορισμένο σύμφωνα με το άρθρο 5:
 - i) την προκαθορισμένη ώρα που έχει αναγραφεί (ακόμη και με ηλεκτρονικά μέσα) από τον αερομεταφορέα, τον πράκτορα, ή τον ταξιδιωτικό πράκτορα,
 - ii) εφόσον δεν καθορίζεται η ώρα, το αργότερο δυο ώρες πριν από τη δημοσιευμένη ώρα αναχώρησης.

5. Όταν άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα διέρχεται από αερολιμένα στον οποίο εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, ή μεταφέρεται από τον αερομεταφορέα ή τον ταξιδιωτικό πράκτορα από την πτήση για την οποία έχει κράτηση σε άλλη πτήση, ο φορέας διαχείρισης του αερολιμένα είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της συνδρομής που καθορίζεται στο παράρτημα I, έτσι ώστε ο ενδιαφερόμενος να μπορέσει να πετάξει με την πτήση για την οποία έχει κράτηση.

6. Κατά την αεροπορική άφιξη ατόμου με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα σε αερολιμένα στον οποίο εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, ο φορέας διαχείρισης του αερολιμένα είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της συνδρομής που καθορίζεται στο παράρτημα I, έτσι ώστε ο ενδιαφερόμενος να μπορέσει να φθάσει στο σημείο αναχώρησης του αερολιμένα κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 5.

7. Η παρεχόμενη συνδρομή εξυπηρετεί, κατά το δυνατόν, τις ειδικές ανάγκες του μεμονωμένου επιβάτη.

Άρθρο 8

Ευθύνη για την παροχή συνδρομής σε αερολιμένας

1. Ο φορέας διαχείρισης αερολιμένα έχει την ευθύνη να εξασφαλίζει ότι στα άτομα με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα η συνδρομή που καθορίζεται στο παράρτημα I παρέχεται χωρίς πρόσθετη χρηματική επιβάρυνση.

2. Ο φορέας διαχείρισης μπορεί να παρέχει τη συνδρομή αυτή ο ίδιος. Εναλλακτικώς, και διατηρώντας πάντα την ευθύνη του, ο φορέας διαχείρισης μπορεί να αναθέτει την παροχή της συνδρομής, με σύμβαση, σε ένα ή περισσότερα άλλα μέρη, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα πρότυπα ποιότητας του άρθρου 9 παράγραφος 1. Ο φορέας διαχείρισης μπορεί να συνάπτει μία ή περισσότερες τέτοιες συμβάσεις, με δική του πρωτοβουλία ή ύστερα από αίτημα τρίτου, μεταξύ άλλων ενός αερομεταφορέα, κατόπιν διαβούλευσης με τους χρήστες του αερολιμένα, μέσω της επιτροπής χρηστών του αερολιμένα, εφόσον αυτή υπάρχει, και λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες υπηρεσίες στον εν λόγω αερολιμένα. Ο φορέας διαχείρισης αιτιολογεί εγγράφως τυχόν αρνητική απάντηση στο αίτημα αυτό.

3. Ο φορέας διαχείρισης αερολιμένα μπορεί, για τη χρηματοδότηση της συνδρομής αυτής και χωρίς να εισάγει διακρίσεις, να εισπράττει ειδική χρηματική επιβάρυνση από τους χρήστες του αερολιμένα.

4. Η ειδική αυτή χρηματική επιβάρυνση είναι εύλογη, ανάλογη του κόστους, διαφανής και καθορίζεται από το φορέα διαχείρισης του αερολιμένα σε συνεργασία με τους χρήστες του αερολιμένα, μέσω της επιτροπής χρηστών του αερολιμένα, εφόσον αυτή υπάρχει, ή μέσω οιοσδήποτε άλλου αρμόδιου οργάνου. Η χρηματική επιβάρυνση κατανέμεται μεταξύ των χρηστών του αερολιμένα κατ' αναλογία του ολικού αριθμού του συνόλου των επιβατών που μεταφέρει καθένas από αυτούς από και προς τον αερολιμένα.

5. Ο φορέας διαχείρισης ενός αερολιμένα διαχωρίζει τους λογαριασμούς των δραστηριοτήτων που αφορούν την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και σε άτομα με μειωμένη κινητικότητα από τους λογαριασμούς των υπολοίπων δραστηριοτήτων του, σύμφωνα με την τρέχουσα εμπορική πρακτική.

6. Ο φορέας διαχείρισης ενός αερολιμένα διαθέτει στους χρήστες του αερολιμένα, μέσω της επιτροπής χρηστών του αερολιμένα, εφόσον αυτή υπάρχει, ή μέσω οιοσδήποτε άλλου αρμόδιου οργάνου, καθώς και μέσω των φορέων εφαρμογής του άρθρου 14, ελεγμένη ετήσια ανασκόπηση των εισπραχθεισών χρηματικών επιβαρύνσεων και των καταβληθέντων εξόδων που αφορούν την παρεχόμενη συνδρομή σε άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα.

Άρθρο 9

Ποιοτικά πρότυπα συνδρομής

1. Εξαιρουμένων των αερολιμένων με ετήσια εμπορική κίνηση επιβατών κάτω των 150 000, ο φορέας διαχείρισης καθορίζει πρότυπα ποιότητας για τη συνδρομή που καθορίζεται στο παράρτημα I και προσδιορίζει τους απαιτούμενους πόρους για την επίτευξή τους, σε συνεργασία με τους χρήστες του αερολιμένα, μέσω της επιτροπής χρηστών του αερολιμένα, εφόσον αυτή υπάρχει, και τις οργανώσεις εκπροσώπησης των επιβατών με αναπηρία και των επιβατών με μειωμένη κινητικότητα.

2. Στον καθορισμό των προτύπων αυτών, λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι πολιτικές και οι κώδικες δεοντολογίας που αναγνωρίζονται διεθνώς σχετικά με τη διευκόλυνση μεταφοράς ατόμων με αναπηρία ή ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, και κυρίως ο κώδικας συμπεριφοράς για τις υπηρεσίες εδάφους για άτομα με μειωμένη κινητικότητα της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας.

3. Ο φορέας διαχείρισης του αερολιμένα δημοσιεύει τα πρότυπα ποιότητας που έχει καθορίσει.

4. Ένας αερομεταφορέας και ο φορέας διαχείρισης του αερολιμένα μπορούν να συμφωνήσουν ότι, στους επιβάτες που μεταφέρει ο αερομεταφορέας από και προς τον αερολιμένα, ο φορέας διαχείρισης παρέχει συνδρομή υψηλότερων προτύπων από τα πρότυπα της παραγράφου 1 ή ότι παρέχει υπηρεσίες πρόσθετες των υπηρεσιών που καθορίζονται στο παράρτημα I.

5. Για τη χρηματοδότηση εκατέρας των περιπτώσεων, ο φορέας διαχείρισης μπορεί να εισπράττει χρηματική επιβάρυνση από τον αερομεταφορέα επιπρόσθετη εκείνης του άρθρου 8 παράγραφος 3, η οποία είναι διαφανής, ανάλογη του κόστους και καθορίζεται κατόπιν διαβούλευσης με τον ενδιαφερόμενο αερομεταφορέα.

Άρθρο 10

Παροχή συνδρομής από τους αερομεταφορείς

Οι αερομεταφορείς παρέχουν δωρεάν τη συνδρομή που καθορίζεται στο παράρτημα II σε άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα, τα οποία αναχωρούν, αφικνούνται ή διέρχονται από έναν αερολιμένα στον οποίο εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, υπό την προϋπόθεση ότι τα άτομα αυτά πληρούν τους όρους του άρθρου 7 παράγραφοι 1, 2 και 4.

Άρθρο 11

Εκπαίδευση

Οι αερομεταφορείς και οι φορείς διαχείρισης των αερολιμένων:

- α) διασφαλίζουν ότι όλα τα μέλη του προσωπικού τους, συμπεριλαμβανομένων των απασχολούμενων από τυχόν υπεργολάβους, τα οποία παρέχουν άμεση συνδρομή στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, γνωρίζουν πώς να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ατόμων με διάφορες αναπηρίες ή κινητικούς περιορισμούς·
- β) παρέχουν κατάρτιση για τη γνώση και την ισότιμη αντιμετώπιση της μειονεξίας σε όλα τα μέλη του προσωπικού τους που εργάζονται στον αερολιμένα και τα οποία έχουν άμεση επαφή με το ταξιδιωτικό κοινό·
- γ) διασφαλίζουν ότι, κατά την πρόσληψή τους, όλοι οι νέοι υπάλληλοι εκπαιδεύονται σε θέματα ατόμων με αναπηρία και ότι το προσωπικό τους παρακολουθεί επαναληπτικά εκπαιδευτικά μαθήματα, όταν απαιτείται.

Άρθρο 12

Αποζημίωση για την απώλεια αναπηρικών αμαξιδίων, λοιπού κινητικού εξοπλισμού και εξοπλισμού που συμβάλλει στη διευκόλυνση της κινητικότητας

Σε περιπτώσεις όπου κατά τη διεκπεραίωση στον αερολιμένα ή κατά τη μεταφορά στο αεροσκάφος χάνονται ή υφίστανται ζημία

αναπηρικά αμαξίδια, λοιπός κινητικός εξοπλισμός και εξοπλισμός που συμβάλλει στη διευκόλυνση της κινητικότητας, στον επιβατή στον οποίο ανήκει ο εν λόγω εξοπλισμός χορηγείται αποζημίωση, σύμφωνα με το διεθνές, το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 13

Αποκλεισμός αποποίησης

Οι υποχρεώσεις έναντι των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό δεν περιορίζονται ούτε γίνονται αντικείμενο αποποίησης.

Άρθρο 14

Ο φορέας επιβολής της εφαρμογής και τα καθήκοντά του

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει φορέα ή φορείς που είναι υπεύθυνοι για την επιβολή της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού για τις πτήσεις που αναχωρούν από αερολιμένες ευρισκόμενους στην επικράτειά τους ή φθάνουν σε αυτούς. Ο εν λόγω φορέας ή φορείς λαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι τηρούνται τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης προς τα πρότυπα ποιότητας του άρθρου 9 παράγραφος 1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τον φορέα ή τους φορείς που έχουν ορίσει.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν, κατά περίπτωση, ώστε ο φορέας ή οι φορείς επιβολής της εφαρμογής που ορίζονται βάσει της παραγράφου 1 να εξασφαλίζουν επίσης την ικανοποιητική εφαρμογή του άρθρου 8, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τις διατάξεις για τα τέλη προκειμένου να αποφεύγεται ο αθέμιτος ανταγωνισμός. Μπορούν επίσης να ορίζουν ειδικό φορέα για το σκοπό αυτό.

Άρθρο 15

Διαδικασία καταγγελίας

1. Ένα άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα, το οποίο θεωρεί ότι παραβιάστηκε ο παρών κανονισμός, ενημερώνει για το ζήτημα αυτό το φορέα διαχείρισης του αερολιμένα ή τον αρμόδιο αερομεταφορέα, ανάλογα με την περίπτωση.

2. Εάν το άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα δεν λάβει ικανοποίηση κατ' αυτόν τον τρόπο, μπορεί να υποβάλλει σε κάθε φορέα ή φορείς που έχουν ορισθεί βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 1, ή σε κάθε άλλον αρμόδιο φορέα που έχει ορισθεί

από κράτος μέλος καταγγελία, προβάλλοντας παράβαση του παρόντος κανονισμού.

3. Ένας φορέας σε κράτος μέλος που δέχεται καταγγελία για ζήτημα που εμπίπτει στην αρμοδιότητα ορισμένου φορέα άλλου κράτους μέλους, διαβιβάζει την καταγγελία στο φορέα αυτού του άλλου κράτους μέλους.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα σχετικά με τα δικαιώματά τους βάσει του παρόντος κανονισμού και για τη δυνατότητά τους να υποβάλλουν καταγγελία στον φορέα ή στους φορείς που έχουν ορισθεί.

Άρθρο 16

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις ισχύουσες κυρώσεις για τις παραβιάσεις του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των εν λόγω κανόνων. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή. Κοινοποιούν επίσης στην Επιτροπή αμελλητί κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση που τις επηρεάζει.

Άρθρο 17

Έκθεση

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία και τα αποτελέσματα του παρόντος κανονισμού έως την 1η Ιανουαρίου 2010. Η έκθεση συνοδεύεται, εφόσον κριθεί απαραίτητο, από νομοθετικές προτάσεις για τη λεπτομερέστερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού ή την αναθεώρησή του.

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τις 26 Ιουλίου 2008 εκτός από τα άρθρα 3 και 4, που εφαρμόζονται από τις 26 Ιουλίου 2007.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 5 Ιουλίου 2006.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. BORRELL FONTELLES

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

P. LEHTOMÄKI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Παροχή συνδρομής υπό την ευθύνη των φορέων διαχείρισης των αερολιμένων

Συνδρομή και διευθετήσεις ούτως ώστε τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα να μπορούν:

- να γνωστοποιούν την άφιξή τους σε έναν αερολιμένα και να ζητούν συνδρομή σε καθορισμένα σημεία εντός και εκτός των κτιρίων των αεροσταθμών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5,
- να μεταβαίνουν από ένα καθορισμένο σημείο στη θυρίδα ελέγχου των εισιτηρίων,
- να περνούν από τον έλεγχο των εισιτηρίων και αποσκευών,
- να μεταβαίνουν από τη θυρίδα ελέγχου των εισιτηρίων στο αεροσκάφος, αφού ολοκληρώσουν τις διαδικασίες εξόδου, τελωνείου και ασφαλείας,
- να επιβιβάζονται στο αεροσκάφος, με ανελκυστήρες, αναπηρικές πολυθρόνες ή με άλλη απαιτούμενη βοήθεια, κατά περίπτωση,
- να μεταβαίνουν από τη θύρα του αεροσκάφους στο κάθισμά τους,
- να τακτοποιούν και να ανακτούν την αποσκευή τους μέσα στο αεροσκάφος,
- να μεταβαίνουν από το κάθισμά τους στην έξοδο του αεροσκάφους,
- να αποβιβάζονται από το αεροσκάφος, με ανελκυστήρες, αναπηρικές πολυθρόνες ή με άλλη απαιτούμενη βοήθεια, κατά περίπτωση,
- να μεταβαίνουν από το αεροσκάφος στο χώρο παραλαβής των αποσκευών, αφού ολοκληρώσουν τις διαδικασίες εξόδου, τελωνείου και ασφαλείας,
- να μεταβαίνουν από το χώρο παραλαβής των αποσκευών σε καθορισμένο σημείο,
- να παίρνουν τις πτήσεις ανταπόκρισης όταν διέρχονται από έναν αερολιμένα, με την παροχή συνδρομής στον αέρα, στο έδαφος και εντός και μεταξύ των αεροσταθμών, εφόσον χρειάζεται,
- να μετακινούνται στις τουαλέτες, εφόσον παρίσταται ανάγκη.

Όταν ένα άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα συνεπικουρείται από συνοδό, στον συνοδό αυτό πρέπει, αν ζητηθεί, να επιτρέπεται να παρέχει την απαραίτητη συνδρομή στον αερολιμένα και κατά την επιβίβαση και αποβίβαση.

Επίγεια διαχείριση όλου του απαραίτητου εξοπλισμού μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου εξοπλισμού, όπως ηλεκτρικά αναπηρικά αμαξίδια (με την προϋπόθεση 48ωρης προειδοποίησης και ανάλογα με τους περιορισμούς χώρου μέσα στο αεροσκάφος και υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας για τα επικίνδυνα υλικά).

Προσωρινή αντικατάσταση ζημιωθέντος ή απολεσθέντος εξοπλισμού μεταφοράς, αν και όχι απαραίτητως με όμοιο.

Επίγεια εξυπηρέτηση σκύλων-συνοδών, οσάκις ενδεικνύται.

Ανακοίνωση των απαιτούμενων πληροφοριών επιβίβασης σε προσβάσιμη μορφή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Παροχή συνδρομής από τους αερομεταφορείς

Μεταφορά σκύλων-συνοδών μέσα στο θάλαμο επιβατών, υπό την επιφύλαξη των εθνικών κανονισμών.

Επιπροσθέτως του ιατρικού εξοπλισμού, μεταφορά έως δύο τεμαχίων εξοπλισμού μεταφοράς ανά άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών αναπηρικών αμαξιδίων (με την προϋπόθεση 48ωρης προειδοποίησης και ανάλογα με τους περιορισμούς χώρου μέσα στο αεροσκάφος και υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας για τα επικίνδυνα υλικά).

Ανακοίνωση των ουσιωδών πληροφοριών επιβίβασης σε προσβάσιμη μορφή.

Καταβολή κάθε εύλογης προσπάθειας για τη ρύθμιση του καθίσματος αναλόγως των αναγκών των συγκεκριμένων ατόμων με αναπηρία ή ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, εφόσον ζητηθεί, υπό την επιφύλαξη των απαιτήσεων ασφαλείας και της διαθεσιμότητας.

Συνδρομή κατά τη μετακίνηση στις τουαλέτες, εφόσον ζητηθεί.

Όταν άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα συνεπικουρείται από συνοδό, ο αερομεταφορέας καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια για να δώσει στον συνοδό αυτό μια θέση δίπλα στο άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα.
